

HRVATSKA RIJEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za pò godine K 6. — Za Šibenik na godinu donošanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi. Problema pisma i zahvate tiskaju se po 20 para po peti redak. Neprankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi se ne vraćaju.

Splitski sporazum.

Napokon je progovorio i glasilo za interese, koje kao obično hoće da objasnjuje, da zavara. Ono hoće da navadja uzroke posve izmišljene i da tumači sporazum na način, koji se tumačiti ne može. Nu pri tomu zaboravlja glasilo za interese, da ga činjenice pobijaju.

Mi smo davno prije odreke zastupnika Bulića naglasivali zajedničko djelovanje gospode utvaraša, naprednjaka i dnbrovačkih samostalaca, mi smo jasno govorili i tumačili što ih na to zajedničko djelovanje navodi. Naglasivali i dokazivali smo, da su ti uzroci stranačko-osobne i obće političke naravi.

I koliko god se to u svoje doba poricalo, zajedništvo osobnih, stranačkih i kulturno političkih interesa utvaraša, „demokrata“, naprednjaka, „samostalaca“ toliko je, da su svi ti sada jedno: U Banovini i u Dalmaciji.

A bez da u dugo idjemo, odmah se na čistu o svemu onomu što ih spaja, kad se pomisli na njeke činjenice.

Sjetimo se hajke na hrvatsku misao, na pravaštvo; sjetimo se onog upornog izjednačivanja pravaštva sa klerikalstvom i izricanja pogibelji, koja da od njih prieti napredku naroda itd.; sjetimo se ruganja u obće državno-pravnoj borbi; hajke u ime liberalizma, realizma i još koješta pa je odmah jasno sve.

Sporazum u Splitu imao bi značiti, po spljetskoj „Slobodi“ od 11 svibnja „saradnju slobodoumnikh“, koji da se moraju „okupiti u kretanja i lašnje se može osjgurati pozitivna dobra liberalizma.“

„Sloboda“ od 30 svibnja veli, da je cilj sporazuma osjgurati većinu u zemlji slobodoumnikh elementima, jer da se sprema većina klerikalno-pravaška, koju ona smatra opasnom i škodnom „za ovaj naš narod od tri vjere i dva imena.“

„Sloboda“ od 25 svibnja javlja, da je sporazum „omogućenje važnijih stvari, a to je kontakt između obaju stranaka u svim velikim pitanjima obćeg interesa, a zajedničkog shvaćanja.“

Veliko pitanje obćeg interesa i zajedničkog shvaćanja jesu im zajednički protivnici, a ti su „crni klerikali i njihovi pomagači tako zvani pravaši, koji se dadeše pod crnu papuču“, kako kliče „P. Sloboda“ na 25 svibnja.

Ovak o „demokrati“, dok gospoda s druge strane govore malo drugčije ali u stvari isto. Gosp. od Ulvare za to, kako kaže „P. Sloboda“ od 1 lipnja, „volila su se pokloniti nego silom i novcem oteti narodnog zastupnika.“

Nego i bez te gospode „ostaje još dosta protivnika na sve strane: po selima potajno ruju crna braća“ (ibidem).

Po glasilu za interese sklopljen kompromis bio bi posvećen „višim narodnim interesima“, kako se izvolio izraziti gosp. Dr. Trumbić.

Po istom glasilu, a po riečima Dra Mihajevića, demokratska stranka se evolucionalna na bolje, i tu evoluciju pozdravlja Don Frane Ivanšević.

Nego on je rekao i ovo: „Kada bi hrvatska stranka došla za sada u koaliciju... sa demokratskom strankom, tad je onemogućen dalje svakomu svećeniku položaj u hrvatskoj stranci.“

Po glasilu za interese napadajući na svećenstvo su „stranački manevar“, a svećenici uza sve to mogu „sporazumno raditi u politici sa naprednjacima“.

Po okolnosti, da su gg. svećenici Ivanšević, Gajsalić, Luger i možda još koji drugi ostali u stranci Ulvare, suditi je, da su ih ti razlozi osvjedočili... I za to glasilo za interese veselo javlja: „Obzirno na druge izbore u veselju i one obćinske... većinom glasova bi prihvaćen kompromis“.

Glasilo za interese veseli se „da se tim nije htjelo povriediti samostalnost jedne ili druge stranke, koje i dalje ostaju na svom nepromijenjenom programu“. A taj nepromijenjeni program je: „svi složno proti furtimašima, crncima i mahnitcima. Ta iste su nam misli isti ciljevi.“

I kad su se složili sunce ih je obasjalo, pa kliču:

Post nubila Phoebus. Poslije oblaka sunce, razvedrilo se: svjetlost, veselje, vrućina, žar, život je zavladao u redovima za saradnju slobodoumnikh. Tako kliču po prilici list gosp. B. Ankinia. A što to sunce znači, pokazali smo izvodima iz nesumnjivih izvora.

Nas sve to ne čudi. Odavna smo za sve ovo znali, davno prije nego je došlo u javnost. Davno prije je naime počela hajka na hrvatsku misao, a hrvatsku misao zastupaju danas samo katolički element u našem narodu, a od svih stranaka sama i jedina stranka prava zastupa hrvatsku misao...

Tko to ne vidi slep je na oba oka. Tko zna što je dosljednost, neka razmišlja i vidit će, da svi događaji u našoj domovini dađu se dosljedno razumjeti samo i jedino tim, da su njeke hrvatske stranke prestale biti hrvatske. Radi toga su svim tim nehrvatskim strankam protivnici: „crni klerikali i njihovi pomagači tako zvani pravaši, koji se dadeše pod crnu papuču“, jer danas su jedino ovi politički Hrvati.

Ali govoriti o dosljednosti u politici vlastito kod nekih „političara“ nema smisla. Ta, dolaze izbori velepreznika, izbori za obćine i izbori za sabor, za Beč itd. Tko računa na načela? Tko gleda na obraz, na ljudsko dostojanstvo, kad su ti „viši narodni ciljevi“ po sriedi?

Mi kažemo međutim javno, da bezsidni je, sramotnjega čina u političkom životu hrvatskog naroda, da se još bilo kakav je združiti obraz pojedinaca i čast cjelokupnog naroda i to sve iz taštine da se sačinjavu položaji. Za to se je pogazio i sam pojam svake odgovornosti pred narodom, pa i svaki moralni osjećaj u javnom djelovanju.

Divimo se želudcima, koji sve to mogu progutati.

Parlamentarno izvješće.

Beč, 29. svibnja.

Proračunski odbor.

U jučerašnjoj sjednici, koja je trajala neprekidno od jutra do večer, proračunski odbor opremio je proračun ministra trgovine. Zanimiva je za prosudjenje parlamentarnih prilika ova hitnja. Radi se o proračunu, koji je bio prikazan lani u oktobru, za tekuću godinu. Parlament nije bio u stanju, da ga trsi na vrijeme, biva još lani, već je ladi glasovao provizorij za prvo polugodište. Sad na jednom u najvećoj hitnji riešavaju se u jedan sami dan cilja poglavlja, što se tiču važnih ministarstvenih resorta, tako da zastupnici ne imaju dovoljno vremena, da iznesu sve tegobe i potrebe naroda.

Pri razpravi o raznim naslovima proračuna ministarstva trgovine izmedju ostalih govorio je i zast. Vuković kao izvjestitelj za pomorske stvari. Iztao je štetne posljedice ugovora izmedju vlade i „Austro - Amerikane“, pošto su tim ugovorom ugroženi interesi svih drugih parobrodarskih društava slobodne plovidbe, naglasio je potrebu, da se ustanovi pomorsko vieće, koje ima sastojati od ljudi vještih u pomorskim i ribarskim stvarim i koje ima biti preslušano od vlade prvo, nego prihvatiti kakve odredbe odlučne važnosti; spomenu je i prekjurašerna neprijatno držanje ministra trgovine prema parobrodarima i zastupnicima, koji su došli da u skladnoj formi zagovaraju pravdne zahtjeve i prava društava slobodne plovidbe, te je kazao, da će zastupnici iz tog držanja povući posljedice. Dalje se je tekom govora bavio sa raznim pitanjima ribarstva, plovidbe, činovnika kod pomorskih ureda, kamo bivaju smješteni oficiri ratne mornarice i tim zapovestjeni vješti domaći ljudi; podvrgao je kritici rad oko uređenja luka, te je osobito iztao kao potrebu, da se uredi šibenska luka, koja ima 10 godina da se gradi, da se provlačuje kroz proračune razne više ili manje znatne svote, a da se radnja još nije mogla niti izdaleka privedi kraju.

Zastupnici Elvert, Kotlar, Diamant, Stein-

wander, Adler i Choc izliču razne upravne manjkavosti i potr be većinom lokalne naravi, zagovaraju izgradnju kanala medju rickama, sklopljenje trgovačkih ugovora, uređenje telefona i drugo.

Ministar trgovine Weisskirchner govori o financijskom stanju uprave pošta i brozjava u obće, te cieni, da će se malo po malo noći udovoljiti iztaknuti opravdanim željama. Kaže, da se je lani uza sva slaba novčana sredstva otvorilo 80 novih poštanskih urede; osvrće se na prigovor zast. Vukovića glede načina, kojim bi prekjučer primljena deputacija parobrodara, te izričito izjavljuje, da on nije ništa primio neprijatno deputaciju, već je napravio deputaciju obćea, da će proučiti sav elaborat zahtjeva parobrodara i da se je izrazio sklonim osnutku pomorskog vieća; veli, da je rekao, da se radi o agitaciji, koju je zasnovao prisutni parobrodar Polić proti ugovoru sa „Austro - Amerikanom“, jer je isti Polić njemu, ministru, takovom agitacijom zaprietio prije nekoliko mjeseci, kad nije bila primljena njegova ponuda; naglasuje, da je taj ugovor još u oktobru lanjske godine bio podastri parlamentu na ustavno pretresanje, tako da se je davno mogla povesti rieč o shodnosti ili šteti toga ugovora. Ministar veli dalje, da vlada nastoji oko izradbe zakona o pomorstvu i zakona o osjguravanju pomoraca, dočim da je već gotova osnova ribarskog zakona.

Zast. Seitz prikazuje rezoluciju, kojom se pozivlje vlada, da uputi pregovore za sklopljenje trgovačkih ugovora sa Srbijom, Bugarskom i Rumunijom.

Zast. dr. Ploj govori o raznim potrebama dolnje Štajerske; zatim, na zamolbu dr. Dulibića izliče preku nuždu, da se jednom hitno pristupi k podpunom uređenju šibenske luke, čije se radje nastavljavu vrlo sporo, uza sve što su predvidjeni u proračunu iznosi za pokrize odnoshnih troškova; u tom pogledu prikazuje rezoluciju, kojom se pozivlje vlada, da prihvati sve potrebne mjere, da se čim prije uredi obala u šibenskoj luci. Govornik izliče dalje izvuznu važnost ove luke i njen razvitak u industrijalnom i prometnom pogledu i zamjera, što ipak vlada nije dosad našla, da potakne društvo Lloyd, e bi brzi parobrodri pristajali u šibensku luku, jednu izmedju navažnijih na istočnoj obali Adrije; s toga predlaže drugu rezoluciju, kojom se pozivlje vlada, da poradi, neka brzi Lloydovi parobrodri pristanu u luku šibensku.

Pošto je izvjestitelj Vuković pristao, obe rezolucije bijahu prihvaćene i vladi na uvaženje predane.

Proračun ministarstva trgovine bi konačno zadržeri i udjeljivanjem bezkamatnih zajmova. Bavi prihvaćen. Nastajna je sjednica proračunskog odbora u utork 31. svibnja: na dnevnom jelu da je zadovoljstvom primio na znanje, što je u redu proračun ministarstva poljodjelstva.

Beč, 1. lipnja.

Proračunski odbor carev vieća.

(Sjednica 31. svibnja). U ovoj sjednici Dželu ministarstva poljodjelstva ne stoji jedan mi bi opremljen proračun ministarstva poljodjelstva ministar već upravitelj ministarstva, koji je Čeh, pa istom hitnosti kao i onaj ministarstva trgovine, koji je s toga uvreda za češki narod, što on nije bio Zastupnici su se morali ograničiti na sasvim kratke imenovan ministrom, pošto ne ima nikakvoga razgovore i na najnuždnija pitanja.

Prvo prelaza na dnevni red zast. Korošec, koji predlaže, da se na sjednicu pozove ministar do domobranstva u svrhu; da razjasni, zašto se razna odjeljenja vojbe šalju iz Austrije u Ugarsku pri udjeljivanjem bezkamatnih zajmova vinogradarim u Dalmaciji.

Izvjestitelj Kozlovski bavi se sa cijenom predlog zast. Korošeca, da se pozove ministar do domobranstva u sjednicu, javlja, da se je minimalno što se tiče žitja pasivna, a to je zlo; da ustari izjavio u vojnom odboru o istoj stvari, te se doskoči skupoci živeža u obće, treba veli, da je suvišno, da pristupi i pred proračunski odjeljenje zahtjeva i uputi obćine, kako bi predlagatelj sporazumom, odupremiti u trgovinu živeža. Izvjestitelj izliče na predavanje vjerskih združaga; predlaže nekoliko rezolucija glede razterčenja zemalja, zabrane predavanje redu proračun ministarstva bogostovja i nastajna je sjednica 1. lipnja; na dnevnom jelu da je zadovoljstvom primio na znanje, što je u redu proračun ministarstva poljodjelstva.

Predsjednik odbora Chjari, obzirom na žitja; kaže, da su cieni nešto pale s toga; što se predlaže zast. Korošeca, da se pozove ministar do domobranstva u sjednicu, javlja, da se je minimalno što se tiče žitja pasivna, a to je zlo; da ustari izjavio u vojnom odboru o istoj stvari, te se doskoči skupoci živeža u obće, treba veli, da je suvišno, da pristupi i pred proračunski odjeljenje zahtjeva i uputi obćine, kako bi predlagatelj sporazumom, odupremiti u trgovinu živeža. Izvjestitelj izliče na predavanje vjerskih združaga; predlaže nekoliko rezolucija glede razterčenja zemalja, zabrane predavanje redu proračun ministarstva bogostovja i nastajna je sjednica 1. lipnja; na dnevnom jelu da je zadovoljstvom primio na znanje, što je u redu proračun ministarstva poljodjelstva.

(Sjednica 31. svibnja). Prije no što se nastajna preći na dnevni red, zast. Steiner pita ministar do domobranstva, da razjasni, zašto se iz feracija uzmu u obzir manje zadruge.

Zast. Vuković govori o potrebitim mellaracijam u Dalmaciji; izliče prieku potrebu izvedenja radnja oko prosušenja Neretvinskog polja; pospješuje prosušenje močvare „Morinja“ kod Šibenika, radi koje mnogobrojno pučanstvo pati od malarije; pospješuje također uređenje „Rivine jaruge“ kod Skradina, što je skrajno vrijeme da se učini. Bavi se zatim sa pitanjem o udjeljenju bezkamatnih zajmova za obnovljenje vinograda zaraženih od žilodere i veli, da od kad god hara u Dalmaciji ovaj bič, koji je uništio sve vinograde gornje i dobar dio srednje Dalmacije nije dano vinogradarim dosad u svem 150.000 K, te predlaže rezoluciju, kojom se pozivlje vlada, da povisi iznos za udjeljenje tih bezkamatnih zajmova. (Rezolucija prikazana dogovorno sa zast. dr. Dulibićem). Zast. Vuković bavi se dalje sa akcijom za providjenje pitke vode; preporučuje promicanje marvogostva, pčelarstva i maslinarstva, u kom zadnjem pogledu izliče izmedju ostalog i važnost kotara šibenskog. Pozivlje vlada, da što prije podastri Previšnjem odobrenju zakon o pošumljivanju, prihvaćen jesena u dalmatinskom saboru (predloženo, kako je poznato, od zast. dr. Drinkovića).

Zast. Kotlarž zahtjeva, da se vlada pobrine osobito za uzgoj konja; bavi se sa pitanjem o osjguravanju marve i veli, da bi se odnoshni poslovi imali prenieti sa ministarstva unutarnjih posala na ono poljodjelstva; iznaša razne tužbe glede uporabe veterinarinih odredaba.

Zast. Rolsberg izliče potrebu, da se preustroji služba obavješćivača u svakoj važnijoj pojavi na tržišnim osobito u pogledu cijene poljodjelskih proizvoda; imao je za namjeru predložiti zakon, koji bi svakom zainteresiranu ludo dao u tom pogledu potrebite obavjesti i tako bi poljodjelac bio zaštićen od zakupnika, te nebi prodavao pošto po to svoj proizvod.

Pošto su još drugi zastupnici izneli razne potrebe više ili manje lokalne naravi, uzima rieč upravitelj ministarstva P. o. p., koji javlja, što je vlada učinila u prvom redu za promicanje prosvjede kod poljodjelskog pučanstva; glede Dalmacije veli, da se također sredstvom putujućih učitelja i uzornih gospodarstva nastoji promicati poljodjelstvo; izliče rad na polju zdugarstva. Glede marvogostva veli, da u prvom redu treba da bude dostatan krmie i da će se u tu svrhu upotrebiti dio svote od 6 milijuna kruna; opredjeljen za ukorišćivanje blaga. Glede tužba vrhu zoluciju, kojom se pozivlje vlada, da poradi, uporabe zakona o žvinskim kužnim bolestnima, neka brzi Lloydovi parobrodri pristanu u luku šibensku, veli, da je vlada nastojala, da dodje vaza u sušestranim zanimanicima. O bezkamatnim zajmovinama za obnovljenje zaraženih vinograda opaže upravitelj ministarstva, da se žilodera sve to više širi i da će s toga vlada nastaviti akcijom proti žiloderi i udjeljivanjem bezkamatnih zajmova. Bavi prihvaćen. Nastajna je sjednica proračunskog odbora u utork 31. svibnja: na dnevnom jelu da je zadovoljstvom primio na znanje, što je u redu proračun ministarstva poljodjelstva.

Beč, 1. lipnja.

Proračunski odbor carev vieća.

(Sjednica 31. svibnja). U ovoj sjednici Dželu ministarstva poljodjelstva ne stoji jedan mi bi opremljen proračun ministarstva poljodjelstva ministar već upravitelj ministarstva, koji je Čeh, pa istom hitnosti kao i onaj ministarstva trgovine, koji je s toga uvreda za češki narod, što on nije bio Zastupnici su se morali ograničiti na sasvim kratke imenovan ministrom, pošto ne ima nikakvoga razgovore i na najnuždnija pitanja.

Prvo prelaza na dnevni red zast. Korošec, koji predlaže, da se na sjednicu pozove ministar do domobranstva u svrhu; da razjasni, zašto se razna odjeljenja vojbe šalju iz Austrije u Ugarsku pri udjeljivanjem bezkamatnih zajmova vinogradarim u Dalmaciji.

Izvjestitelj Kozlovski bavi se sa cijenom predlog zast. Korošeca, da se pozove ministar do domobranstva u sjednicu, javlja, da se je minimalno što se tiče žitja pasivna, a to je zlo; da ustari izjavio u vojnom odboru o istoj stvari, te se doskoči skupoci živeža u obće, treba veli, da je suvišno, da pristupi i pred proračunski odjeljenje zahtjeva i uputi obćine, kako bi predlagatelj sporazumom, odupremiti u trgovinu živeža. Izvjestitelj izliče na predavanje vjerskih združaga; predlaže nekoliko rezolucija glede razterčenja zemalja, zabrane predavanje redu proračun ministarstva bogostovja i nastajna je sjednica 1. lipnja; na dnevnom jelu da je zadovoljstvom primio na znanje, što je u redu proračun ministarstva poljodjelstva.

Predsjednik odbora Chjari, obzirom na žitja; kaže, da su cieni nešto pale s toga; što se predlaže zast. Korošeca, da se pozove ministar do domobranstva u sjednicu, javlja, da se je minimalno što se tiče žitja pasivna, a to je zlo; da ustari izjavio u vojnom odboru o istoj stvari, te se doskoči skupoci živeža u obće, treba veli, da je suvišno, da pristupi i pred proračunski odjeljenje zahtjeva i uputi obćine, kako bi predlagatelj sporazumom, odupremiti u trgovinu živeža. Izvjestitelj izliče na predavanje vjerskih združaga; predlaže nekoliko rezolucija glede razterčenja zemalja, zabrane predavanje redu proračun ministarstva bogostovja i nastajna je sjednica 1. lipnja; na dnevnom jelu da je zadovoljstvom primio na znanje, što je u redu proračun ministarstva poljodjelstva.

(Sjednica 31. svibnja). Prije no što se nastajna preći na dnevni red, zast. Steiner pita ministar do domobranstva, da razjasni, zašto se iz feracija uzmu u obzir manje zadruge.

odjeljenja vojnika u Ugarsku povodom izbora, što se ovih dana tamo obavljaju; kad žandari nisu dostajni, šalju se, veli, naši vojnici među tamošnje nemadarske narode, da ih proganjaju, e da tako na naše vojnike padne mržnja onih potlačenih narodnosti.

Zast. dr. Tresić stavlja isti upit i iziće kako se u Ugarskoj izbori obavljaju, kad vlada hoće da dobije većinu; tu se čini, kao što se je činilo u Hrvatskoj, gdje bi žandari i vojnici potzarvali puteve koji vode u izborni lokal, tako da bi na mig jednog političkog povjerenika puštali nebi bili pripušteni.

Ministar domobranstva Georgi odgovara, da će on podastrijeti ministarstvu rata na znanje oha upita i da će saobćiti vojnom odboru odgovor, što će od ministra rata primiti.

Meritorno nije ništa bilo zaključeno, nego je odbor odlučio, da u nastajnoj sjednici otvori raspravu vrhu ministarstvih razjašnjenja i da se na sjednicu pozove i ministra financija.

Tim je sjednica zaključena.

Financijski odbor.

(Sjednica 31. svibnja). Ovaj odbor ima zadatak, kako je poznato, da se bavi sa novim poreznim zakonom za saniranje državnih i pokrajinskih financija. Važan je godišnji ministarstvenog Bilinskog, koji je financijske prilike države prikazao u žalostnom svjetlu. On ponavlja, što je prije jednom rekao o godišnjem deficitu proračuna: Deficit, izkazan u ovogodišnjem proračunu, iznaša 42 milijuna K za povišenje mirovine starijima, 12 milijuna za kamate na tuskoro sklopljene državne zajmove od 370 milijuna i suviše oko 7 milijuna kruna za zajedničke troškove tako, da po računu ministra ukupni trošak iznaša barem 70 milijuna kruna.

To bi bilo što se tiče sadašnjosti. Glede budućnosti veli ministar, da će uvođenje dvogodišnje vojne službe, radi povišenja broja rekruta, zaposti oko 90 milijuna kruna godišnjim, ne dakako sve odmah, ali postepeno; osiguravanje radnika malih posjednika i obrtnika, obitelji će državni proračun za 80 do 90 milijuna; za kasarne, monture, oružje za vojsku trebat će oko 100 milijuna, a za velike ratne ladje Dreadnought oko 300 milijuna K, a ova dva zadnja iznosa bi se naravno namakla putem zajma, te će trebati providiti za odnose kamate.

Za to ministar traži, da se glasuju novi porezni zakoni, da se tako novim prihodom pokrije deficit, jer bi bilo uprav užasno, kad bi se i u nastupajuće godine deficit imao pokriti zajmom. Ministar se pak nada, da kad bi novi porezni zakoni bili prihvaćeni, možda bi se sa sve to više rastućim prihodom mogli pokriti i troškovi, što ih za budućnost predviđa.

Zast. Gessmann kaže, da se treba starati ne samo za saniranje državnih već i pokrajinskih financija, te pozivlje odbor na pozitivan rad, da ozbiljno pretrese pojedine zakonske osnove o novim porezima.

Zast. Glombinski je za to, da se u jesen uzme u pretres pitanje o reformi financija; sad bi se imao podobor baviti sa rješanjem nekih od prikazanih zakonskih osnova, da se iz mogne providiti za najprešnje potrebe.

Pokle su još razni zastupnici izjavili svoje stanovište, obća je rasprava zatvorena i sjednica dignuta.

Kralj u Bosni.

Policijske su mjere prigodom dolaska kraljeva stroge. Pruga je željeznička na svakom pedlju čuvana po hrvatskoj i bosanskoj žandarmeriji i po vojnicima. U Sarajevu izdan je proglas, prema kojem svaki jamčič za svog gosta, kojeg mora u najkraćem roku prijaviti. Nošenje bilo kakovog oružja najstrože je zabranjeno. Oko 150 stranaca, koji se nisu mogli dovoljno legitimirati, policija je poslala preko granice. Nekolicina je ljudi, kao sumnjivih s anarhizma, uapušeno i to u Slav. Brodu, Bosanskom Brodu. Doboju u Sarajevu.

Stranih novinara imade u Sarajevu ovih dana do 150 njih. Kad je kralj izišao iz dvorskih kola i pregledao počastno satniju, držao je cerete. Progovorio je par riječi — kako u tim zgodama to obično biva — sa svim glavnim odličnicima, koji su se tamo nalazili.

Peštanski listovi donose vijesti, da će Bosna prigodom kraljeva boravka u Sarajevu biti podriješeno banovinom, a prvi bosanski ban, da bio imati Ervin Radner, nekadašnji guverner grada Rieke. Bar. Radner ovi vijesti o svome banstvu demantuje. Praskomu „Venkovu“ pak javlja dopisnik iz Sarajeva, da će Bosna i Hercegovina biti podignuta na čast kraljevine.

Posljednji put bijaše Bosna kraljevinom pod Stjepanom Tomaševićem, posljednjim kraljem bosanskim (od 1460.—1463.). Prema tome bi se Bosna i Hercegovina podigle samo na onu čast, koju su davno već prije i imale.

Vanjska štampa, u koliko smo je mogli

pregledati, piše o kraljevu putu u Bosni posve povoljno.

Zanimivo je od monarkijske štampe osobito pisanje „Pester Lloyd“ i „Reichspost“. „Pester Lloyd“ je već u nekadašnjem broju naglasio madarske tendencije i aspiracije na Bosnu. „Reichspost“ pak piše, da je pobudilo veliku senzaciju u svim krugovima, što se upravo demonstrativno izbjegava madarska zastava.

Medjutim se „Hrv. Dnevnik“ vrlo tuži, na mnogobrojne madj. zastave, da su grad poplavile.

Nakon službena dočeka razgovarao je kralj sa mnogima od ličnosti, koje dodjohu k dočeku. Gradski podnačelnik dr. Mandić spomenuo je u svom pozdravnom govoru, da se autonomija zemlje može izraditi i proširiti. Na to je kralj odvrnuo: Ta to je samo početak, što je do sada učinjeno. Vlada je razgovarala sa drugim, no ovaj razgovor, koji zabilježismo, najvažniji je. Jednom zgodom je kralj rekao: „Na Hrvate se mogu posvema pouzdati“.

Na svom putu iz Bosanskog Broda u Sarajevo, razgovarao se je vladar sa mnogim osobama, koje ne bijahu navedene u programu. Pitao je razne ljude o raznim potankostima i o svem, šta je vidio, tražio je tumačenja. Vrlo pohvalno izrazio se je kralj o dočeku u Sarajevu, poimećno o redu, koji je vladao i o držanju naroda.

Oko pol 11 sati u noći razširila se je na jednom po cijelom gradu vijest, da je na kralja izveden atentat. Cijeli grad bijaše uslijed toga uzrujan. Tek kasnije saznao se za uzrok te cijele vijesti. Neki Arnaud Božo Jetić pravdao se u čaršiji sa jednim Hrvatom i ubio ga. Uslijed toga hitca razširile su se vijesti o atentatu na kralja. Ubojica je uapšen.

Političke vijesti.

Dopust vojnicima za vrijeme žetve. Zajedničko ministarstvo rata izdalo je obća pravila za lještinske dopuste za vrijeme žetve. Ova ustanova, koja bijaše god. 1907. uvedena kao pokušaj i početak u dva zborna područja, sad se konačno prikazuje kao stalna odredba obće načelne znamenitosti. Naredba sadrži samo obća pravila, dok će zborna zapovjedništva, čete i zavodi sami utvrđivati u dogovoru s političkim vlastima, eventualno s poljudijskim zadrugama sve nužne odredbe. Ovi dopusti važni će se onda, kada na polju bude najveća potreba radnih sila. Trajanje dopusta biti će 2 nedjelje. Molbu mora podnijeti vojnik sam.

Astro-Ugarska okupira Novi-Pazar? U trojnom savezu opet se pojavljuju oblaci, koji pokazuju iskrenost i jakost tog saveza. Rimska službena „Tribuna“ okrivljeva Astro-Ugarsku, da je sklopila sa Grčkom sporazum naperen protiv Italiji u svrhu zajedničke okupacije Novopazarskog Sandžaka i Krete. Po svoj prilici ovo je jedna senzacija, koja će biti opruvnuta.

Odstup bugarskog ministarstva. Još prije nego je car Ferdinand odputovao u London, predao mu je ministar predsjednik Malinov ostavku čitavog kabineta, što je car primio na znanje, zamolivši, da ministri zadrže ličnice do njegovog povratka. Za to vrijeme je Malinov, prema carevoj želji, pregovarao sa vodjom liberalne stranke dr. Danevom, koji je pristao na to, da primi ministarstvo vanjskih poslova. Prema tomu je Malinovu uspelo, da složi svoju demokratsku s liberalnom strankom, pa će sada biti lahko riješiti pitanje novog kabineta.

Kretsko pitanje. Kretska vlada s Venizelosom na čelu ne osvrće se baš mnogo na uzrujanost Turske i opomene zaštitnih vlasti. Ona je izradila i predložila komori sljedeći program, koji je s oduševljenjem primljen: 1. Vlada će uzastojati, da se priznaje aneksija Krete Grčkoj; 2. Zaštita muslimana; 3. Promjene u upravi gradova; 4. Promjene zakona o poljarnima; 5. Fuzija kretske banke sa grčkom bankom; 6. Prodaja manastirskih dobara; 7. Vojna organizacija zemlje uz šestmesečnu vojnu dužnost 8. Podupiranje vinogradarstva te konačno 9. Izvedenje velikih javnih radnja, naročito uređenje luka. Turska nije zadovoljna, što zaštitne vlasti misle riješiti Kretsko pitanje na taj način, da se na čelu autonomije kretske postavi koji Grk. Porta je već protiv toga prosvjedovala kod vlasti. U turskoj komori je već viša puta došlo do debate o kretskom pitanju. Svi su turski zastupnici, a tako prekjruč i veliki vezir naglasili, da će jedino silom odstupiti svoja prava na Kretu. Po svim gradovima Turske i Albanije obdržavaju se skupštine, koje zahtijevaju, da vlada najodlučnije, makar na oružani način pribavi poštovanje sultanovom suverenitetu nad Kretom.

Uzrujanost u Finskoj. Finske novine zagovaraju predlog, da se odluka o zakonskoj osnovi glede rusko-finskog zajedničkog zakonarstva povjeri plebsicitu. Uzbuđenost u zemlji vrlo je velika. Odklon vojne osnove zape-

čitat će bez dvojbe sudbinu finskoga sabora, jer je i prijašnji bio pušten radi odklona vojnih osnova. Predsjednik je finskog sabora podnio generalnom guverneru izvještaje o zaključcima sabora samo u finskom i švedskom jeziku i ako je izišla careva zapovjed, da uz to mora biti i ruski prevod. Finci su se dakle odlučno oprli samom caru, pa nema dvojbe da će sabor biti razpušten.

Prvi kabinet južno-afričke unije sastavljen se pod ministarskim predsjedništvom poznatog junaka iz englesko-burskog rata generala Botha.

Iz banovinskih stranaka.

— nw. Zagreb, 1. lipnja.

Ovo dana prošla je kroz sve novinske stuppe zanimiva vijest: pravaši oko „Hrvatskog Prava“ i oni oko „Hrvatstva“ vodili su ozbiljne pregovore oko toga, da bi se obe dvije pravačke frakcije fuzionirale i stopile u jednu stranku, koja bi imala svoj jedinstveni i zajednički glavni stranački organ. O toku tih pregovora ne može se ništa pozitivna doznati, jer baš one dvie interesirane stranke čuvaju o njima najveću diskreciju. Nepravačke, mlado-madjaranske novine osobito, iznašale su koje-kakve potankosti o tim pregovorima, ali više je nego jasno, da je sve ono bilo izmišljeno i tureno u javnost sa stanovitom tendencijom. U cijeloj stvari stalno je to, da se konačno rješnje i odluka odgodila, dok se obstrani uvjeti ne postave u neki sklad.

U svezi sa ovim pregovorima jeste i nedjeljna konferencija središnjeg odbora napredne stranke. U koslićanim krugovima ova se je konferencija očekivala s nekom napećošću. Nije nužno, da vam na osobiti način iztaknem, kako su baš pokretaši, iza sklopljenog pakta sa Khuenom i Tomaševićem, glavno uporište nove vlade. Samo njihovo glavno glasilo, „Pokret“, nije drugo no Tomašević službeni list, dok su „Narodne Novine“ turene nešto u zapetak te ovdje stekoh polovični naziv: — polu-službenih novina. Stranka dra. Lorkovića, dra. Šurmana, Wildera i sličnih u ovo doba prava je vladina stranka. Nedjeljna konferencija, na kojoj su sudjelovali i vidjeniji pristaše iz provincije, imala je da izreče svoj sud o držanju stranke u zadnje doba. Predviđalo se je, da

ista i bilo. Na javu je prodrio, da su članovi iz provincije neobično žestoko bučili i sasuli pregršt predbacivanja nagr. vodstvu. Doznajemo, da je bilo došlo i do vrlo neugodnih prizora. No dr. Lorković imao je u svom žepiću magični rječ: pakt je tu i osobni i stranački interesi su tu. To je djelovalo te svi prignuše: amil i osim jednog rekoše djelovanju vodstva: amin! Iza toga odglasaš nekakav komunič, koji ne veli ništa nova, samo potvrđuje ulogu pokretaša: stafaža Khuena i Tomašića.

Iza izdanog komuničeka razvila se je o istom novinska rasprava. Komuničeka se je tumačilo i ovako i onako, a kao zanimivo vam bilježim, da je „Pokret“, e da razprši svaku sumnju, u jučerašnjem broju naglasio, da će oni i dalje voditi najoštriju borbu protiv državopravnih strankama i svećenstvu.

To neka vriedi kao upozorenje. (Ne treba, jer smo znali i bez današnjeg pokretaštva, da je svaka stranka nagodbenjačka i protuhrvatska i protupravačka, te da je „liberalna“ i „napredna“ samo da pokrije svoje služništvo tudjinskih vladam i da zapriječ narod te se bavi pametnijim i korisnijim poslom. — Opaz. Uredn.)

Naši dopisi.

U Zadru, 1. lipnja.

Hrvatski umjetnici gostovi „Zoranića“. Dok se Dalmacija od Dubrovnika do Šibenika razječala miloglasom prave umjetnosti, „uljudjeni“ naš Zadar pjevaše se ođpacima zastarjelih opereta u najlošjoj talijanskoj izvedbi. To nas više obveseli oglas jučerašnjeg koncerta, na koji se „Zoraniću“ u goste svratih hrvatski umjetnici: gojca. Reiss, gos. Vušković i Lubin u pratnji maestra Albina.

Ođpogo gos. Vušković velikom arnjom iz „Ukietog Holandezca“ i mahom osvoji publiku. Pjevaše za njim gojca Reiss ulomak iz „Mignonona“, zatim iz iste opere duet s gos. Vuškovićem.

Gosp. je Lubin, (tenor), pjevao također nješto iz „Mignonona“, pak ulomak iz „Prodane nevjeste“ i češku pjesmiku „Že mam te rad“, ali kad je kasnije nastupio kao Hans iz „Dolar-princesca“, kao da se preobrazi, oslobodi, razbistri i ovako pun glas tako, da je teško bilo utišati pjesak.

No užitak bijaše pri vršku, kad g. Vušković pjevaše prolog „Pagliaccia“. Njegovih priju bijaše puna sva dvorana, a interpretacije sva srea.

Mješoviti zbor „Zoranića“ izpjeva narodnu himnu i zabava se na žalost dotuč konca.

Svu večer gledasmo maestra Albina, a gdje ozbiljno, umjetnički premeće upkama. I divjasmo se tom jednostavnom, na prvi pogled običnom čovjeku. Zanimje nas kao Hrvat, koga talentat i kultura ne ođvukoše za narodne granice, već ga jače priviše majčinih grudima. Velik nam je, jer je shvatio, da će narod teško uživati što tudjeg, ne upozna li prije sama sebe.

Koncert tako ođuvešio mladi svet, da se sav sakupi pred čitaonicu, željan da umjetnike bar do stana odprati. Ali mir, sigurnost, vrpeljstvo, pifomost, red... bijaše ugrožen... i grančicu mira medju nas donje nitko drugi, već glavom — g. V. Kisić! Preko se stolinu mladeničkih lica od srca nasmija, gledajući grančicu masline u kljunu — gavranoju i dakako da se ne dadosmo smesti ni ukrotiti, jer to teško ide s nama pristašama „mahnitaca“!

Povorka krenu Tommasosovom ulicom oduševljeno i nesmetano ključu svakom pojedinom umjetniku, a ponajviše „našem Albinu, koji nas je u svietu proslavio.“

Stigosmo do „Bristola“. Dovelje mogasmo omladnici sami, a sad bijaše red na „slobodni“ dio „hrvatskog“ Zadra, da umjetnike počasti i svečanije pozdravi. Al dakako! Novom se obalom grmi „živo“ da ga čiel Zadar čuje, a to je dogodaj, koji napuči sve hrvatske zadarske zapেকে.

Pozdravismo još jednom umjetnike pozdravom: „Do vidova!“ i razidjosmo se mirno obavivši svoje.

Ako nikad, to jučer izpliva sva gnjiloca slobode u družbe „istih misli, ciljeva istih“. Premda naš narod vrlo jasno kaže, da se klin izbija samo zdravim klinom — sit venia verbo, ali se govori mirno aviek po onomu, o kom se govori, ipak zadarske narodnjačke kičme redovito to čitaju, jalovom slinom.

Gromki oni „živo“ oduševljene hrvatske mladosti, koju ne preplaši evokovanje naših staračkih zubi, vaš je „Mene, Tekel, Fares“ emna, gavranska gospodo, žutoga, masnoga kljuna! To vam tvrdo poručuje Mlada Hrvatska, koja se miče, da vam uzgoji grobare. — e.

Iz hrvatskih zemalja.

† Imbro pl. Josipovich. U ponedjeljak na večer preminuo je nenadano Imbro pl. Josipovich, bivši hrvatski ministar. Pred par Beč, a jučer je s njom posjetio lovačku izložbu i ondje ostao neko vrijeme. Kad se vraćao kući, polužio se traticom, da mu nije dobro. Bio je doista vrlo bljed. Na Kärntneringu se najednom srušio bez svijesti. Odmieše ga u obližnju kuću i poslaoše po družtvo za spasavanje. Došavši družtvo i liečnik uzalud se napezahu, da ga privedu k svijesti. Starac je već bio mrtav. Umro je od srčane kapi. Imbro pl. Josipovich je umro u 76. godini. Rodio se naime 1. rujna 1834. u Kurilovcu. Za banovajna grofa Khuena bio je hrvatski ministar i to od 1889. do 1898. godine. Bio je Imbro Josipovich mađarom staroga kova, koji u svojoj svoj ljubavi prema Mađarima nije htio da napusti svoga „horvatstva“, pa je kao ministar u nekim slučajevima doista ustao, da se opre mađarskoj pretenziji na račun prava Hrvatske.

Magjari protiv biskupa Stadleru. „Fig-gellen Magyarország“ bavi se kraljevim dočekom u Sarajevu, pa se ponajviše ljuti, što na nabiskupskoj palači stoji napis: „Živio Franju Josip I. naš hrvatski kralju!“ List zahtjeva dakako da magjarski ministar predsjednik najstrože kazni tu povredu zakona.

Skupština „Lega Nazionale“ u Gorici. U nedjelju obdržavala se je u Gorici godišnja skupština „Lega Nazionale“. Talijanske novine donose u istoj velike izvještaje, mi iz njih crpimo samo ove brojke: Glavnica, koju „Lega“ posjeduje iznosi već milijon K; dalmatinska grupa „Lega“, koju sačinjava nevidljivo šaćica irendentista, koji izpadaše iz zagorskog opanka ili bodulске papuče, posjeduje koncem 1909. svotu od 290.931.54 K. Izvještaj o radu dalmatinskih grupa podnio je prof. Brunelli, u kojem niže rad istih, koji ide za raznarodjenjem našeg hrv. naroda. Zadarni bili su na skupštini predmetom osobitih ovačija, tobože kao borci „del'ultimo baluardo dell' Italia“ in Dalmacija. Na ovo im se može punim ustima doviknuti: buffoni, kao što je velika buffonaria čitava ona skupština. U ostalom naši bi se ljudi mogli ugledati u poštvrtnost one šaćice. Narodna bi stvar u mnogim pitanjima mnogo bolje napredovala.

Hrvatsko podporno družtvo u Pragu poslalo nam je zahvalu, kojom se zahvaljuje svima onima, koji su družtvo poduprli doprišinama.

Klub hrv. tehničara u Pragu šalje nam isto zahvalu svima onima, koji su ga poduprli, da umogne poduzeti naučni izlet u Njemačku.

U kojoj smo godini? Prof. David Lyon, ravnatelj znanstvenog muzeja, pripojenog velikom američkom sveučilištu u Harvardu, tvrdi da se nalazimo u g. 1913., i da je smešna stvar govoriti o g. 1910. On tvrdi, da je kralj Herodes umro 750. po rimskom brojenju, a ne 753., kako se obćenito drži, a pošto se Krist rodio godinu dana prije Herodesove smrti, to je historijska pogreška početi vjagarnu eru u god. 752. od sagrdjenja Rima. Krist se rodio 749. Profesor daje za svoju tvrdnju slijedeće dokaze: najnovijim iztraživanjima izpostavilo se pozitivno, da je Arhilej, sin Herodesov, svrgnut 759., a budući se znađe, da je on vladao devet godina, to izlazi, da je došao na prijestolje 750. Kako je poznato, Herodes je na smrtnoj postelji razdijelio svoje kraljevstvo među svoja dva sina; no ustanovljeno je, da je Antipas, drugi sin Herodesov, svrgnut 792., a našli su se dokazni dokumenti, koji kažu, da je vladao četrdeset i dvie godine. To bi bio dakle dokaz, da se Krist rodio 749., i da mi živimo danas ne u god. 1910., već u god. 1913. Tako „Daily Mail“.

Kiša umjetnim načinom. U Novoj Zelandiji pokušali su, da li bi se na koji način dala iz oblaka izvabiti kiša, da se tako pre-

dosretno velikim sušama, od kojih plodine tako silno stradaju. U tu se svrhu uredilo društvo, koje je počelo sa pokusima i došlo je do vrlo povoljnih rezultata. Uredili su takove strojeve, da se je sa 3 brežuljka za vrijeme od četvrt sata razprsnulo 25 funti baruta i dinamita, a za četvrt sata kasnije također nekih 60 funti posebne eksplozivne mješavine. U blizini eksplozije nastala je kiša, ali vrlo neznatna i lokalna. No kasnije su opetovali pokuse, pak im je uspelo proizvesti kišu, koja je padala nekoliko sati nad velikim brojem četvornih kilometara zemlje.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.)
Vlastnik, izdavatelj i odgovorni urednik Josip Drezga.

„NUISOL“

od Bergman-a i drug. u Tešnju n. L. jest i ostaje prije kao i posle za čudo nedostizivo sredstvo za bojadisanje kose i brade.

Na zalihu se nalazi plava, smeđa i crna boja. Jedna boca stoji K 2-50 u drogueriji Vinka Vucića u Šibeniku.

Liječničko-zubarski Ambulatorijum

Dr. P. MATIĆ — Spljet

Liječnik za usta i zube

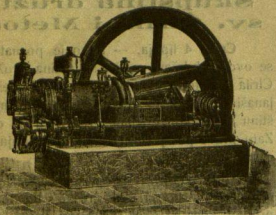
ordinira od 8-12 i 3-6

Vadjenje zubi bez boli pomoću lokalne anestezije. Zalivanje porcelanom i „Astratom“ sa idealnim efektom, zlatom, srebrnom itd. Umjetni zubi u kancuku. Rabote u zlatu: „Brücken“, „Kronen“, „Sitt-“ „Zähne“ po najnovijem sistemu.

— — — — — BOTIČEVA ulica, kuća KATALINIĆ kod perivoja. — — — — —

Nikad više!

vanje lijepe, mekane i nježne kože. Komad stoji 80 filira, a dobiva se u svim ljekarnama, droguerijama i trgovinama parimerije itd.

izključivo glavno predstavništvo; sama vaša upravi svi upite:

Kuća Gutenberg,
EMANUEL KRAUS.

Tehnički bureau Trst, via Cecilia, 18.

Zahitjevatje cjenik besplatno i bez poštarine. Copisivanje hrvatski.

Najbolji namještaji snage

kao što: motori na plin (gas), benzin, žestu, kameno ulje, surovo ulje za obrtničke, poljodjel-ske i električne namještaje snage.

Namještaje na mrvavi plin (Sauganlage) prodaje

Draždjanska tvornica motora na plin

(A. G. Dresdener Gasmotoren-Fabrik: Moritz Hille, Dresden)

najveća specijalna tvornica srednje Evrope.

Traži se mlađji radnik urar. Obratiti se na: Eugenio Pettoelo, Šibenik.

Zahitjevatje cjenike i prospekte!

Zecevi dobro ugojeni u težini od 15 klg. uz cieniu od 5 K napried. Mlade životinje 1-50 K.

Svjetiljke koje same plin radjaju, gore 80 puta jače od svieće. Potrošak goriva 2 filira za sat. Ciena po-čam od 7 K napried.

H. Schwab, Wien, Wimmergasse Nr. 1.

Hrvati i Hrvatice, pomozite družbi sv. Cirila i Metoda!

Prva parna tvornica za bojadisanje, pranje i kemičko čišćenje odjeta na suho

M. DOMIĆA

Split, br. 355.

Primaju se odjeta za kemičko čišćenje kao: obična, uresna, za šetnju, kazalište i plesove. Osim toga zastore, prostirače, rukavice od kože itd., razumije se sve u cjelini čistu se sa strojem „UNIVERSAL“.

Isto tako parno bojadisanje gore navedenih predmeta. Preporuča se svakome ovo zgodno i korisno poduzeće.

Za Šibenik prima i predaje: **JULIO RAGANZINI** Glavna ulica.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

Čast mi je javiti p. n. obćinstvu, da sam objavljenu tvornicu papirnatih vrećica za trgovačku porabu otvorio, te je podpuno prema zahtjevu uredio, time sam u stanju u najkraće vrijeme najveću količinu vrećica izraditi. Vrećice izraduju se u svim veličinama i u svim bojama. Pošto je ovo u nas prvo i jedino domaće poduzeće ovakove vrste, nadamo se za stalno, da će mi gg. potrošači povjeriti svoje cijenjene naručbe, koje će u podpunom redu i naj-savjestnije izvršene biti.

Sa vještovanjem
ANTE ZORIĆ
ŠIBENIK.

Hrvatska vjeresijska banka
Podružnica
Šibenik.

Dionička glavnica
K 1,000.000

Pričuvna zaklada i pritičci K 150.000.
CENTRALKA DUBROVNIK
Podružnica u SPLITU i ZADRU.

Bankovni odjel
prima ulozke na knjižice u konto ko-rentu u ček prometu; eskomptuje mjenice.

Obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijednine. Devize se preuzimlju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i uz povoljne uvjete

Mjenjačnica
kupuje i prodaje državne papire, razeternice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srećaka na obročno odplaćivanje. Osjeuranje proti gubitku kod ždriebanja. Revi-zija srećaka i vrijednostnih papira besplatno. Unovčenje kupona bez odbitka.

Zalagaonica
daje zajmове na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, drago kamenje i t. d. uz najkulantnije uvjete.

Podružnice:
Via Giulia br. 33.
Via Giulia br. 16.
Via Acquadotto br. 65.

Važno za svakoga!

Gustav Marko

Trst

Centrala: Via Giulia br. 20.

Telefon br. 1930.

Tekući račun sa podružnicom Ljubljanske kreditne banke.

Veliko skladište stakala prostih, apaniranih i za ured.

Veliki izbor predmeta za ljekarne, drogerije, porculansko i zemljano sudje, ocaokline, staklarije, svjetiljke itd.

Velike količooće naročitih tvari u ocaoklini, porculani,

Ciene umjerene koje se ne boje utakmice.

Na zahtjev šalju se cienići badava.

Popisivanje u hrvatskom jeziku.

Pomenuta tvrdka, jedina svoje vrsti u Trstu, preporučuje se svim našim trgovcima.

Podružnice:
Via Barriera vecchia br. 33.
Via Colonia br. 17.
S. Giovanni di Guadella br. 871.

Telefon br. 1930.

Pozor! kod podružnice za Trst, Jstru i Dalmaciju

ulica Galatti br. 14

Gospodarske sveze u Ljubljani

može se dobiti uz najpovoljnije cene i uvjete svakovrstnog dobrog i svježeg živeža, brašna najglasovitijih mlinova, te krumpira, ze li i graha i umjetnih gnojiva.

Tvrdka je od novog ljeta uvela škont od 2% na svu robu bez razlike, za fakture izplative kroz 30 dana, a to da olahkot trgovcima knjigovodstvo.

Podpirati Gospodarsku svezu, patrioitična je dužnost svakog našeg trgovca. Cienike i uzorke šalje se badava na zahtjev.

Svoj svome!

Ravnatelj i vodja:

S. H. Škerl, Trst.

19. II. 10.